

ОБЩИНА СЛИВЕН

**АНАЛИЗ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ НА
ОБЩИНСКО И ОБЛАСТНО НИВО, КОИТО СЕ ФИНАНСИРАТ
ИЗЦЯЛО ИЛИ ЧАСТИЧНО ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ**

ОБЩИНА СЛИВЕН,

ОБЛАСТ СЛИВЕН

2023 година

Съдържание

Увод	3
1 Методология.....	3
1.1 Цели	3
1.2 Методи и източници на анализа.....	3
2 Показателите в общината по критериите за социални и интегрирани здравно-социални услуги 4	
3 Съществуващи социални и интегрирани.....	5
здравно-социални услуги на територията на общината	5
3.1 Социални услуги.....	7
3.1.1 Социални услуги – делегирани от държавата дейности	7
3.1.2 Социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги, които функционират на територията на общината по проекти, финансирани от оперативни програми.....	16
3.2 Интегрирани здравно-социални услуги, делегирани от държавата дейности в община.....	19
4 Брой на желаещите да ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община.....	19
5 Информация относно броя на лицата от други общини, които ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община.....	19
5.1 Потребители от други общини, ползващи социални услуги.....	19
5.2 Потребители от други общини, ползващи интегрирани здравно-социални услуги.....	20
6 Информация за демографското развитие в община.....	20
7 Информация за наличната социална, образователна и здравна инфраструктура в община....	22
7.1 Социална инфраструктура.....	26
7.1.1 Социални услуги.....	26
7.1.2 Жилищни условия	32
7.1.3 Транспортни връзки за достъп на социалните услуги и обезпечаване на ползването им 34	
7.2 Образование	34
7.3 Здравеопазване.....	38
8 Информация и прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги	40
8.1 Информация за текущото състояние на работещите в социалните и интегрираните здравно- социални услуги, действащи на територията на общината.....	40
8.2 Информация, относно регистрираните безработни лица на територията на общината:41	
8.3 Прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги:.....	41
9 Прогнозиране и планиране на необходимите социални и интегрирани здравно-социални услуги 42	
10 Изводи.....	42
11 Приложения.....	44

Увод

Съгласно чл. 35 от Закона за социалните услуги, по който се разработва Националната карта на социалните услуги е свързана с изготвяне на анализи на общините относно потребностите от социални услуги на общинско и областно ниво, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет.

Настоящият анализ е част от процеса на стратегическо планиране на социалните услуги на общинско ниво. Анализът е извършен в съответствие със Закона за социалните услуги и правилника за неговото прилагане и съобразно предоставените от АСП структура и приложения.

Анализът е извършен на територията на Община Сливен, която заема централната и югоизточната част на област Сливен. С площта си от 1366,63 km² е най-голямата сред 4-те общини на областта, което съставлява 38,56% от територията на областта и същевременно най-голямата по площ община в България.

Проучването на ситуацията в Община Сливен е фокусирано върху нуждите от социални услуги, разглеждани в общия контекст на вече съществуващите такива, социални и икономически проблеми, политики и мерки за социално включване на уязвимите общности и групи от населението в общината, както и процеса на деинституционализация на предоставяните услуги. Същевременно е отразена и идентифицирана необходимост от разкриване на нови социални услуги. Периода за изготвяне на анализа е от месец декември 2022 година до месец януари 2023 година.

1. Методология

За целите на проучването е използван метод на събиране на статистическа информация от достоверни и проверими източници - ГРАО, Дирекция „Бюро по труда“, Дирекция Социално подпомагане, РЗИ, Национален статистически институт- данни от преброяване на населението 2021 г., както и информация набирана от община Сливен в процес на подготовка и изпълнение на проекти в социалната сфера- одобрени и финансирани по П РЧР.

В процеса на извършване на анализа са ангажирани действащите социални услуги- държавно делегирана дейност в община Сливен, съобразно нивото на компетентност.

Със заповед на кмета на община Сливен е сформиран екип от експерти, ангажирани с цялостния процес по събиране на данни, съпоставка, анализ и изготвяне на окончателния текст на анализа и неговите приложения, съобразно утвърдените от АСП структура, насоки за разработване и нормативна уредба. Времева рамка поставена за събиране на нужната информация от различните източници е до края на месец декември 2022 г. Обработването и систематизирането на получените данни е осъществено през месец януари 2023 г.

1.1. Цели

- Планирането на социалните услуги на общинско и областно ниво цели осигуряване на равен достъп до социални услуги, отговарящи на индивидуалните потребности на лицата на територията на общината, които изцяло съответстват на приоритетите на държавната политика;
- Определяне на потребностите на общината от социални услуги на общинско и областно ниво, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет;
- Определяне на максималния брой потребители на всички социални услуги, за които се осигурява изцяло или частично финансиране от държавния бюджет.

1.2 Методи и източници на анализа

В различните етапи от процеса на събиране на информация се ангажираха представители на заинтересовани страни на местно ниво. Екипът събиращ данни и разработващ анализа бе воден от стремежа за разработване на анализ на развитието на

социалните услуги, който от една страна да допринесе за идентифициране на актуалните социални проблеми сред населението в община Сливен, а от друга- да изведе евентуалните рискове и обективни трудности в процеса на разкриване на нови услуги. Същевременно, този подход спомогна за осигуряване на достъп до почти всички налични източници на информация в общината, като:

- Анализи, доклади, стратегически документи на национално, областно и местно ниво;
- Статистически бази-данни, редовно събирани и актуализирани от институциите на общинско и областно ниво - като РЗИ,ДБТ; РЗОК.
- Районната администрация – служба ГРАО;
- Дирекция „Социално подпомагане” Сливен;
- Национален статистически институт.
- Данни и документация неправителствени организации,
- Социални услуги и данни от проекти изпълнявани от община Сливен в сферата на социалните услуги;

Използваните методи за събиране на информация включват:

- Документално проучване на съществуващи анализи, доклади, стратегически документи на общинска и областната администрации (като стратегии, дългосрочни програми и планове за развитие);
- Систематизиране и обобщаване на статистически данни, регулярно събирани от районните администрации и държавните институции;
- Събиране на допълнителна статистическа информация за разпределението на ключови рискови групи със съдействието на дирекция „Социално подпомагане” – Сливен и съпоставка на постъпилите от различни източници данни.

2. Показателите в общината по критериите за социални и интегрирани здравно-социални услуги

№	Наименование на критерия	Данни за община Сливен (брой)
1	общ брой на населението	124 501
2	общ брой на пълнолетните лица	97 700
3	общ брой на децата до 18-годишна възраст	26 801
4	общ брой на лицата в надтрудоспособна възраст	32 343
5	общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания	9 276
6	общ брой на децата с трайни увреждания до 18-годишна възраст	466
7	общ брой на децата от 0 до 7 г.	10 079
8	общ брой на лицата с трайни увреждания	9 276
9	общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания в трудоспособна възраст	3 617
10	общ брой на децата с трайни увреждания, живеещи в домашна среда	462
11	брой на пълнолетните лица с трайни увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	109
12	брой на децата без увреждания до 18-годишна възраст	26 335

13	общ брой на пълнолетните лица с психични разстройства	400
14	брой на пълнолетните лица с психични разстройства в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	21
15	общ брой на пълнолетните лица с интелектуални затруднения	616
16	брой на пълнолетните лица с интелектуални затруднения в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	29
17	общ брой на пълнолетните лица с физически увреждания	9 735
18	брой на пълнолетните лица с физически увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	60
19	общ брой на пълнолетните лица с деменция	91
20	брой на пълнолетните лица с деменция в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	29
21	общ брой на пълнолетните лица със сетивни увреждания	755
22	брой на пълнолетните лица със сетивни увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	32
23	брой на лицата в надтрудоспособна възраст без увреждания	22 976
24	брой на лицата в надтрудоспособна възраст без увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	710
25	брой на живеещите в домашна среда деца с трайни увреждания	462
26	общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания с определена чужда помощ	948
27	брой на живеещите в домашна среда пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ	651
28	общ брой на лицата в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване	830
29	брой на живеещите в домашна среда лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване	1399

3. Съществуващи социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на общината

Община Сливен, в качеството си на доставчик на социални услуги предоставя специализирани и общодостъпни социални услуги. Те могат да се предоставят краткосрочно, средносрочно и дългосрочно. Общината е мотивирана за разкриване на нови социални услуги в общността, реализиране на проекти и програми насочени към развитието им и разширяване на мрежата от услуги и мерки за подкрепа в общността, като непрекъснато

разширява социалната инфраструктура и спектъра на предоставяните социални услуги.

Към декември 2022 г. социалните услуги за деца и възрастни, делегирани от държавата дейности на територията на община Сливен са 17 на брой, включително: 1 брой Дневен център за деца с увреждания; 2 броя Дневни центъра за пълнолетни лица с увреждания; 1 брой Дневен център за стари хора; 4 броя Центъра за настаняване от семеен тип (2 за деца и младежи с увреждания и 2 за деца без увреждания); 1 брой Комплекс за социални услуги (в т.ч. Център за обществена подкрепа, Звено „Майка и бебе”, Център за работа с деца на улицата); 1 брой Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и младежи; 1 брой Център за социална рехабилитация и интеграция за пълнолетни лица; 2 броя Защитени жилища за лица с умствена изостаналост; 1 брой Дом за стари хора; 1 брой услуга Асистентска подкрепа.

На територията на община Сливен функционират 5 социални услуги, които се финансират чрез ОП РЧР 2014-2020: 1 брой „Център за обществена подкрепа“ и 1 брой „Дневен център за подкрепа на деца и младежи с тежки множествени увреждания и техните семейства“, по проект „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца в община Сливен – етап II “; 1 брой «Център за грижа за лица с умствена изостаналост“ и 1 брой „Център за грижа за лица с психични разстройства“ по проект „Нова дългосрочна грижа за възрастните хора с увреждания“-Етап 2; 1 брой „Общностен център за деца и семейства-Сливен“ по проект „Предоставяне на интегрирани услуги за ранно детско развитие в Общностен център за деца и семейства Сливен”.

Към периода на изготвяне на анализа Община Сливен изпълнява проект BG16RFOP001-1.015-0005-C03 "Изграждане на общинска инфраструктура за предоставяне на социални услуги". Изграждане и оборудване на две нови сгради за нуждите на Кризисен център с капацитет 20 души и Център за временно настаняване на бездомни лица с капацитет 20 души. Срок на проекта: 13.07.2023 г. След приключване на проекта предстои процедура по кандидатстване за разкриване на услугите като държавно делегирана дейност.

Изводи:

- Община Сливен има добре структурирана система за социални услуги, предоставяни от специализирани институции, услуги в общността, услуги от резидентен тип на територията на общината. Системата на социалните услуги, техният брой и изградената социална инфраструктура на територията на общината непрекъснато се разширява. Въпреки това възможностите за достъп на жителите на по-малките населени места в общината са ограничени, като се отчита и липса на определени социални услуги за целеви групи, представители на общността.
- Отчита се тенденция към увеличаване на етнически и малцинствени групи, което би довело до затваряне на изолирани общности, отпадане от образователната система, криминализиране, влошено здравно състояние, безработица и др. Това поставя необходимостта от разработване и реализиране на успешни програми и проекти, въздействащи върху тези проблеми и активиращи ресурсите на самите общности.
- Независимо от постигнатия напредък по отношение на предоставянето на социални услуги в общината, остава въпросът за подобряване качеството на предоставянето им, облекчаване на обществения достъп до тях и разширяване на мрежата от предоставяни услуги.

3.1 Социални услуги

3.1.1 Социални услуги – делегирани от държавата дейности

Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: Община Сливен, гр. Сливен, ул. „Гаговец“ 39	Деца и младежи от 3 до 25 години с различна степен на увреждане	14	12	1. Резидентна грижа 2. Информирание и консултиране като специализирана услуга; 3. Застъпничество и посредничество; 4. Терапия и рехабилитация /само за деца и младежи с ментални увреждания и само стандарти за терапия/; 5. Обучение за придобиване на умения като специализирана услуга.	на областно ниво

Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: Община Сливен, гр. Сливен, кв. „Българка“ 66	Деца и младежи от 3 до 25 години с различна степен на увреждане	8	8	1. Резидентна грижа; 2. Информирание и консултиране като специализирана услуга; 3. Застъпничество и посредничество; 4. Терапия и рехабилитация /само за деца и младежи с ментални увреждания и само стандарти за терапия/; 5. Обучение за придобиване на умения.	на областно ниво

Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: Община Сливен, Гр. Сливен, кв. „Сини камъни“ 65	Деца и младежи от 3 до 18 години	14	14 бр.	1. Резидентна грижа; 2. Информирание и консултиране като специализирана услуга; 3. Застъпничество и посредничество; 4. Обучение за придобиване на умения като специализирана услуга.	на областно ниво

Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: Община Сливен, Гр. Сливен, кв. „Дружба“ 65	Деца и младежи от 3 до 18 години	14	12 бр.	1. Резидентна грижа; 2. Информирани и консултирани като специализирана услуга; 3. Застъпничество и посредничество; 4. Обучение за придобиване на умения като специализирана услуга.	на областно ниво

Асистентска подкрепа						
Място	Брой субсидирани потребители	Брой обслужвани лица	Брой чакащи лица	Брой асистенти	Брой лица, администриращи услугата	Териториален обхват
Адрес: Община Сливен, гр. Сливен, бул. “Г. Данчев“ № 1А	278	Средно-месечна годишна заетост за 2022 г. - 282	16	73	7	на общинско ниво

Дневен център за пълнолетни лица с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват

Адрес: гр. Сливен, ул. "Ген. Скобелев " № 3	15	15	18	1. Дневна грижа; 2. Информирани и консултирани като специализирана услуга; 3. Застъпничество и посредничество; 4. Терапия и рехабилитация; 5. Обучение за придобиване на умения, като специализирана услуга; 6. Подкрепа за придобиване на трудови умения.	на общинско ниво
--	----	----	----	---	------------------

Дневен център за деца с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: Община Сливен Гр. Сливен кв. "Дружба" до бл. 10	Деца и младежи от 3 до 18 години с различна степен на увреждане	30	26 средногодишна заетост	1. дневна грижа; 2. информирани и консултирани като специализирана услуга; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения като специализирана услуга; 6. Подкрепа за придобиване на трудови умения /за младежи над 16 годишна възраст/.	на общинско ниво

Дневен център за пълнолетни лица с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват

Адрес Община Сливен Гр.Сливен кв. “Дружба” до бл. 10	Лица от 18 години без ограничения във възрастта с различна степен на увреждане	30	29 средногодишна заетост	1. Дневна грижа; 2. Информирани и консултирани като специализирана услуга; 3. Застъпничество и посредничество; 4. Терапия и рехабилитация; 5. Обучение за придобиване на умения като специализирана услуга; 6. Подкрепа за придобиване на трудови умения.	на общинско ниво
---	--	----	--------------------------	--	------------------

Дневен център за стари хора

Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
гр. Сливен, ул. „Никола Михайловски” № 26	Възрастни хора в над трудоспособна възраст и пълнолетни лица със степен на увреждане над 71 % ТНР.	20	8	1. Дневна грижа; 2. Информирани и консултирани като специализирана услуга; 3. Застъпничество и посредничество; 4. Обучение за придобиване на умения като специализирана услуга.	на общинско ниво

Защитено жилище за лица с умствена изостаналост

Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Сливен ул. “Хаджи Вълкова” № 38 А	Пълнолетни лица с различна степен на умствена изостаналост.	10	10	1. Резидентна грижа; 2. Информирани и консултирани като специализирана услуга; 3. Застъпничество и посредничество; 4. Обучение за придобиване на умения като специализирана услуга.	на областно ниво

Защитено жилище за лица с умствена изостаналост					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Сливен ул. "Асеновска" № 11	Пълнолетни лица с умствена изостаналост.	8	8	1. Резидентна грижа; 2. Информирание и консултиране като специализирана услуга; 3. Застъпничество и посредничество; 4. Обучение за придобиване на умения, като специализирана услуга.	на областно ниво

Център за обществена подкрепа					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Гр. Сливен, кв. „Българска“ № 66	1. Деца и семейства в неравностойно положение. 2. Деца за които съществува риск от изоставяне от техните семейства. 3. Деца с увреждане и техните семейства 4. Деца жертви на насилие и техните семейства 5. Деца в институции и техните семейства 6. Деца с отклоняващо се поведение и техните семейства 7. Деца които не могат да останат в рождените си семейства или в друга семейна среда. 8. Кандидат осиновители и осиновители 9. Кандидат приемни родители и приемни родители 10. Деца в предучилищна възраст. 11. Ученици	64	50	1. Информирание и консултиране; 2. Общностна работа; 3. Застъпничество и посредничество; 4. Терапия и рехабилитация /само стандарти за терапия/; 5. Обучение за придобиване на умения; 6. Осигуряване на подслон за деца - жертви на домашно насилие, и за деца - жертви на трафик.	на общинско ниво

Звено „Майка и бебе“					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Гр. Сливен, кв. „Българка“ № 66	<p>1. Бременни жени за които има основателен риск да изоставят децата след раждане.</p> <p>2. Майки с новородени, при които има основателен риск да изоставят децата след раждането.</p> <p>3. Бременни жени</p> <p>4. Бременни които не могат да останат в рождените си семейства или в друга семейна среда.</p> <p>5. Бременни жертви на насилие.</p> <p>6. Непълнолетни бременни.</p> <p>7. Бременни със затруднена адаптация към социалната среда.</p>	4	3,5	<p>1. Информирание и консултиране като специализирана услуга;</p> <p>2. Застъпничество и посредничество;</p> <p>3. Терапия и рехабилитация (само стандартите за терапия;</p> <p>4. Обучение за придобиване на умения;</p> <p>5. Осигуряване на подслон (за бременни жени, за майки с деца до 3-годишна възраст, както и за другите деца, които придружават майката и са навършили 3-годишна възраст).</p>	на областно ниво

Център за работа с деца на улицата					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват

Гр. Сливен, бул. „Стефан Стамболов“ № 6	1. Деца на улицата и техните семейства 2. Деца в риск от отпадане от училище 3. Деца отпаднали от училище. 4. Ученици 5. Деца в предучилищна възраст. 6. Деца в институции и техните семейства. 7. Деца с отклоняващо се поведение. 8. Деца в неравностойно социално положение.	15	27	1. информирание и консултиране като специализирана услуга; 2. общностна работа; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация /само стандартите за терапия/; 5. обучение за придобиване на умения като специализирана услуга; 6. осигуряване на подслон (за деца в кризисна ситуация, в светлата част на денонощието).	На общинско ниво
---	--	----	----	--	------------------

Център за социална рехабилитация и интеграция

Място	Целева група	Брой места	Посочва се средно годишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
гр. Сливен, кв. „Република“ бл. 35 и Филиал-кв. Република 51	Пълнолетни лица Деца/младежи със сензорни и физически увреждания Деца/младежи с физически увреждания, ползващи резидентни услуги	50	68	1. Информирание и консултиране; 2. Общностна работа; 3. Застъпничество и посредничество; 4. Терапия и рехабилитация; 5. Обучение за придобиване на умения; 6. Подкрепа за придобиване на трудови умения.	на общинско ниво

Център за социална рехабилитация и интеграция					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
гр. Сливен, ул. „Стефан Караджа“ № 2	<ul style="list-style-type: none"> - Деца/младежи с проблеми в психичното развитие, отглеждани в семейна среда и работа с близкото обкръжение; - Деца/младежи с проблеми в психичното развитие ползващи резидентни услуги или дневна грижа; - Деца/младежи с емоционално-поведенчески проблеми и девиантно поведение; - Деца/младежи участващи в правни процедури: подготовка, изслушване и последваща подкрепа; 	25	24	<ol style="list-style-type: none"> 1. Информирание и консултиране; 2. Общностна работа; 3. Застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. Обучение за придобиване на умения; 6. Подкрепа за придобиване на трудови умения; 7. Провеждане на щадящо изслушване в специализирано помещение / Синя стая /на деца спрямо които има упражнено насилие и/или заплаха от насилие или е свидетел на престъпление. Осигуряване на подкрепа на децата и родителите преминаващи през правни процедури. 	на общинско ниво

Дом за стари хора				
Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Лежаци лица Брой	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
120	116	48	<ol style="list-style-type: none"> 1. Резидентна грижа (за лица в надтрудоспособна възраст); 2. Информирание и консултиране като специализирана услуга; 3. Резидентна грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване с потребност от постоянни медицински грижи. 	На областно ниво

3.1.2 Социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги, които функционират на територията на общината по проекти, финансирани от оперативни програми.

Социална услуга/ място на предоставяне	Финансирана по операция	Точна дата на приключване на проекта	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Целева група	Брой места	Заетост ¹ брой
<p>Наименование на услугата:</p> <p>Център за обществена подкрепа</p> <p>гр. Сливен с адрес: кв.Клуцохор ул.“Баба Тонка“ №54</p>	<p>№ BG05M9OP001-2.019-0011-C02 - „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца в община Сливен – етап II “ по ОП РЧР 2014-2020</p>	30.06.2023 г.	<p>1. Информирание и консултиране;</p> <p>2. Общностна работа;</p> <p>3. застъпничество и посредничество;</p> <p>4. Терапия и рехабилитация /само стандарти за терапия/;</p> <p>5. Обучение за придобиване на умения.</p>	Деца в риск от 3 до 18 години и техните семейства	100	35

Социална услуга/ място на предоставяне	Финансирана по операция	Точна дата на приключване на проекта	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Целева група	Брой места	Заетост ² брой
<p>Наименование на услугата:</p> <p>Дневен център за подкрепа на деца и младежи с тежки множествени увреждания и</p>	<p>№ BG05M9OP001-2.019-0011-C02 - „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца в община Сливен – етап II “</p>	30.06.2023 г.	<p>1. дневна грижа;</p> <p>2.информирание и консултиране като специализирана услуга;</p> <p>3.застъпничество и посредничество;</p>	Деца и младежи с тежки множествени увреждания от 3 до 29 години	30	20

¹ Посочва се средна месечна заетост за периода от стартиране на услугата до момента на извършването на анализа.

² Посочва се средна месечна заетост за периода от стартиране на услугата до момента на извършването на анализа.

техните семейства	по ОП РЧР 2014-2020		4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения като специализирана услуга; 6. Подкрепа за придобиване на трудови умения /за младежи над 16 годишна възраст/.	и техните семейства		
гр. Сливен с адрес: кв. Клуцохор ул. "Баба Тонка" № 54						

Социална услуга/ място на предоставяне	Финансирана по операция	Точна дата на приключване на проекта	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Целева група	Брой места	Заетост ³ брой
Център за грижа за лица с психични разстройства гр. Сливен с адрес: бул. „Панайот Хитов” № 115	Проект BG05M9OP001-2.090-0022-C01 „Нова дългосрочна грижа за възрастните хора с увреждани“- Етап 2- предоставяне на новите услуги в Община Сливен“ по ОП РЧР 2014-2020 г.	30.06.2023 г.	1. Резидентна грижа; 2. Информирание и консултиране като специализирана услуга ; 3. Застъпничество и посредничество; 4. Терапия и рехабилитация /само стандартите за терапия/; 5. Обучение за придобиване на умения, като специализирана услуга.	Пълнолетни лица с психични разстройства	15	15

³ Посочва се средна месечна заетост за периода от стартиране на услугата до момента на извършването на анализа.

Социална услуга/ място на предоставяне	Финансирана по операция	Точна дата на приключване на проекта	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Целева група	Брой места	Заетост ⁴ брой
Център за грижа за лица с умствена изостаналост гр. Сливен с адрес: бул. „Панайот Хитов” № 115	Проект BG05M9OP001-2.090-0022-C01 „Нова дългосрочна грижа за възрастните хора с увреждани“ - Етап 2- предоставяне на новите услуги в Община Сливен“ по ОП РЧР 2014-2020 г.	30.06.2023 г..	1. Резидентна грижа; 2. Информирание и консултиране, като специализирана услуга; 3. Застъпничество и посредничество; 4. Терапия и рехабилитация /само стандартите за терапия/; 5. Обучение за придобиване на умения, като специализирана услуга.	Лица с умствена изостаналост	15	15

Социална услуга/ място на предоставяне	Финансирана по операция	Точна дата на приключване на проекта	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Целева група	Брой места За периода на проектно финансиране	Заетост ⁵ брой
” Общностен център за деца и семейства- Сливен” гр. Сливен, с адрес: ул. „Пейо Яворов“ № 68	BG05M9OP001-2.004-0057 - „Предоставяне на интегрирани услуги за ранно детско развитие в Общностен център за деца и семейства Сливен”./- Оперативна програма” Развитие на човешките ресурси”,	30.06.2023год.	1. Информирание и консултиране; 2. Общностна работа; 3. Застъпничество и посредничество; 4. Терапия и рехабилитация /само стандартите за терапия/; 5. Обучения за придобиване на умения.	Деца от 0 до 7 год. с увреждане и техните семейства.	60	23
				Деца от 5 до 7 год. с увреждане	60	12
				Бъдещи родители и семейства	600	18

⁴ Посочва се средна месечна заетост за периода от стартиране на услугата до момента на извършването на анализа.

⁵ Посочва се средна месечна заетост за периода от стартиране на услугата до момента на извършването на анализа.

	съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.			на деца до 7 год. Деца от 0 до 7 год. и техните семейства	500	9
--	--	--	--	--	-----	---

3.2 Интегрирани здравно-социални услуги, делегирани от държавата дейности в община Сливен- Не функционират на територията на община Сливен

4. Брой на желаещите да ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община Сливен

За целите на изготвяне на анализа от Дирекция „Социално подпомагане“ Сливен е изискана информация за броя на желаещите да ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община Сливен, като постъпилата информация е отразена в Приложение 1.

5. Информация относно броя на лицата от други общини, които ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община Сливен

5.1 Потребители от други общини, ползващи социални услуги в община Сливен.

1. Вид социална услуга: ЦНСТДМУ, Адрес: Община Сливен, гр. Сливен, кв. „Българка“ 66, брой потребители от други общини – 5 /Ямбол, Нова Загора, Елхово и Несебър/;
2. Вид социална услуга: ЦНСТДМУ, Адрес: Община Сливен, гр. Сливен, ул. „Гаговец“ 39, брой потребители от други общини - 6 /Монтана, Варна, Стара Загора, Кърджали, Елхово/;
3. Вид социална услуга: ЦНСТДБУ, Адрес: Община Сливен, Гр. Сливен, кв. „Сини камъни“ 65, брой потребители от други общини – 7 /Ямбол, Троян, Твърдица/;
4. Вид социална услуга: ЦНСТДБУ, Адрес: Община Сливен, Гр. Сливен, кв. „Дружба“ 65, брой потребители от други общини – 3 /Ямбол и Ловеч/;
5. Вид социална услуга: „Асистентска подкрепа“, брой потребители от други общини – 3 лица;
6. Вид социална услуга: Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, брой потребители от други общини - 0;
7. Вид социална услуга: Дневен център за деца с увреждания „Св.Стилиян Детепазител“, брой потребители от други общини - 1 /Община Твърдица /;
8. Вид социална услуга: Дневен център за пълнолетни лица с увреждания „Св.Стилиян Детепазител, брой потребители от други общини -0;
9. Вид социална услуга: ДЦСХ, брой потребители от други общини 0;
10. Вид социална услуга: ЗЖЛУИ-1, брой потребители от други общини - 0;
11. Вид социална услуга: ЗЖЛУИ-2, брой потребители от други общини - 0;
12. Вид социална услуга: ЦОП, брой потребители от други общини – 7- гр. Котел, гр. Твърдица;
13. Вид социалната услуга: ЗМБ, брой потребители от други общини - 3 гр. София, гр.

Бургас;

14. Вид социална услуга: ЦРДУ гр. Сливен, брой потребители от други общини – 0;

15. Вид социална услуга: ЦСРИДМ, брой потребители от други общини – 2;
/ област Сливен : общ. Нова Загора, общ. Твърдица, общ. Котел/;

16. Вид социална услуга: ЦСРИПЛ, брой потребители от други общини – 0;

17. Вид социална услуга: Дом за стари хора, брой потребители от други общини – 22
/община Столична; община Бургас; община Карнобат; Община Стара Загора; Община Ямбол; Община Елхово; Община Котел; Община Твърдица; Община Нова Загора.

5.2 Потребители от други общини, ползващи интегрирани здравно-социални услуги

Интегрирана здравно-социална услуга ЦНСТДУППМГ.....
брой потребители от други общини.....

6. Информация за демографското развитие в община Сливен

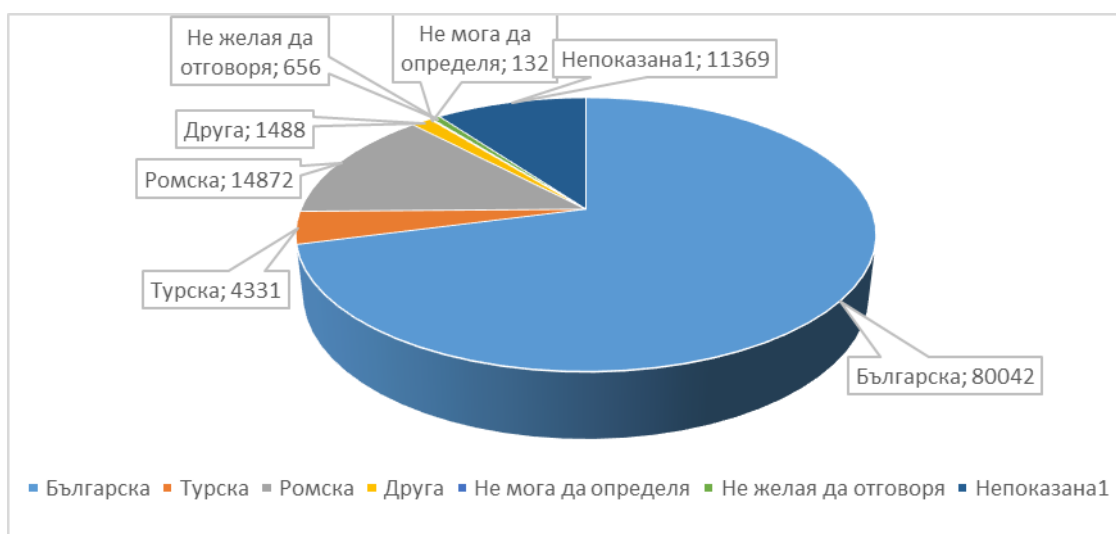
По официални данни на Националния статистически институт /НСИ/ към 31.12.2021 г. населението на област Сливен е 180 058. Населението на Община Сливен към същия период е 115241 души. За петгодишния период, проследен в таблицата, населението, както на областно ниво, така и за общината бележи спад. Намалването е характерно в по-голяма степен за живеещите в градовете. Броят на населението в селата на община Сливен се запазва в началото и края на разглеждания период.

Области	Общо			В градовете			В селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Към 31.12.2021 г.									
Област Сливен	180058	87332	92726	117394	56125	61269	62664	31207	31457
Община Сливен	115241	55545	59696	83740	39761	43979	31501	15784	15717
Към 31.12.2020 г.									
Област Сливен	182551	88576	93975	119023	56942	62081	63528	31634	31894
Община Сливен	116666	56262	60404	84878	40330	44548	31788	15932	15856
Към 31.12.2019 г.									
Област Сливен	184119	89422	94697	121033	58030	63003	63086	31392	31694
Община Сливен	117579	56751	60828	86505	41213	45292	31074	15538	15536
Към 31.12.2018 г.									
Област Сливен	186495	90636	95859	122910	59048	63862	63585	31588	31997
Община Сливен	118972	57501	61471	87763	41911	45852	31209	15590	15619
Към 31.12.2017 г.									

Област Сливен	188433	91614	96819	124109	59694	64415	64324	31920	32404
Община Сливен	120081	58048	62033	88575	42352	46223	31506	15696	15810

Източник: НСИ

Населението на община Сливен се характеризира с многообразния си етнически състав: българи, роми, турци и др. По данни от Преброяване на населението 2021 г. от общия брой на населението в общината – 112 890 души, 80 042 души се самоопределят като българи, 14 872 - като роми, 4 331 души – като турци, 1488 – като други.

* В категорията "Непоказана" са включени лицата, добавени от административни източници, за които липсва информация в използваните при преброяването регистри.

Източник: НСИ

Възрастовата структура на населението в областта е предимно от регресивен тип, тъй като относителният дял на хората в над трудоспособна възраст (26517 души) е по-голям от този в под трудоспособна възраст (22656 души) по данни на НСИ към 31.12.2021 г. Тази тенденция е характерна за целия разглеждан период 2017 – 2021 г..

Възрастови категории	Общо			В т.ч. в градовете		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
2021						
Община Сливен	115241	55545	59696	83740	39761	43979
Под трудоспособна възраст	22656	11654	11002	15250	7840	7410
В трудоспособна възраст	66068	34265	31803	49192	25131	24061
Над трудоспособна възраст	26517	9626	16891	19298	6790	12508

Източник: НСИ

Живородените деца в Област Сливен през 2021 г. са 2 166 деца, като 1335 са живородените в Община Сливен. През целия разглеждан период, както на областно ниво, така и за община Сливен е характерен отрицателен естествен прираст. За община Сливен през 2021 г. броят на умрелите е с 1041 повече от живородените.

Данни/информация за демографското развитие в община Сливен за последните 5 години:						
		2021	2020	2019	2018	2017
Общ брой на населението	брой	124501	116666	117579	118972	120081
Раждаемост	брой	1335	1302	1407	1403	1462
Смъртност	брой	2376	2023	1747	1764	1737
ЕСТЕСТВЕН ПРИРАСТ	брой +/-	-275	-361	-340	-361	-275
Заселени	брой	2147	3030	2340	2058	2806
Изселени	брой	2531	3222	3393	2806	2491
МЕХАНИЧЕН ПРИРАСТ	брой +/-	-384	-192	-1053	-748	-279
Гъстота на населението	бр. души на кв. км.	622	602	607	614	620
Брой градско население	брой	83740	84878	86505	87763	88575
Брой селско население	брой	31501	31788	31074	31209	31506

7. Информация за наличната социална, образователна и здравна инфраструктура в община Сливен

Община Сливен е важно икономическо ядро в Югоизточна България и цялата страна. През 2018 г. произведената продукция е 1689151 хил.лв. През последните 10 години общината запазва дял от 0.93% в приноса си към произведената продукция в страната, което показва, че нейните темпове на икономически растеж са близки до средните.

В рамките на Югоизточен район (ЮИР) община Сливен увеличава своя дял от 5.6% през 2014 г. на 6.5% през 2018 г., което до голяма степен се дължи на по-забавения растеж на община Бургас в този период, в резултат на което община Бургас намалява дела си на 42.1% през 2018 г. в сравнение с 47.7% през 2014 г.

Икономическият комплекс на общината има следните характеристики:

- В икономическия профил на общината са представени сектори и икономически дейности (отрасли), за които са налице определени ресурси и традиции в развитието им. Най-голям е броят на предприятията в сектора на услугите, следван от индустрията.

- Промислеността включва предприятия на преработващата и добивната промишленост. Структуроопределящи отрасли и производства са: хранително-вкусова; текстилна; електро промишленост; машиностроене; информационни технологии; производство на мебели; строителство; химическа промишленост; дървопреработване.

- Селското стопанство е традиционна икономическа дейност за населените места в общината, основен отрасъл в селата. Представено е от подотраслите растениевъдство и животновъдство, като растениевъдното направление е с по-голям дял. Големият размер на земеделските територии – над 50% от площта на общината (от които над 80% обработваеми -

560987 дка) е фактор за развитие на земеделието. От обработваемата земя 33416 дка е общинска.

Наблюдава се по-голямо активизиране на предприемачеството в сектора на услугите докато в промишлеността тенденцията е неблагоприятна - броят им намалява. През периода след 2014 г. се наблюдава нарастване на икономическия растеж в община Сливен, близък да средния за страната и един от най-високите в ЮИР.

Подобряване на достъпа, изграждане на довеждаща инфраструктура и облагородяване на съществуващи неизползвани или неефективно използвани производствени зони (34%), Изграждане на нова индустриална зона (17%). Това са области, по които общината работи активно, и чието решение ще бъде заложено с подходящи мерки в периода 2021-2027 г.

- Югоизточен регион като цяло и община Сливен, в частност, ще срещат силни ограничения в своя растеж поради ниското ниво на развитие на професионални и цифрови умения на работната сила, които се определят като основен фактор за развитие. Уменията на голяма част от работната сила не покриват изискванията на бизнеса, което е основно предизвикателство пред образователните и обучителни институции, и тяхната подкрепа от общината и неправителствения сектор.

Здравна инфраструктура и здравни услуги.

На територията на община Сливен са изградени и функционират следните обекти на здравната инфраструктура:

- 14 центъра за доболнична помощ - 3 ДКЦ;
- 3 многопрофилни (МБАЛ "Д-р Иван Селимински", МБАЛ "Хаджи Димитър", МБАЛ - Сливен към ВМА - София) и 2 специализирани болници (Специализирана акушеро-гинекологична болница за активно лечение "Ева"; Специализирана хирургична болница за активно лечение "Амброаз Паре"). Всички многопрофилни и специализирани болници са концентрирани в град Сливен;
- 49 заведения за извънболнична помощ;
- 13 специализирани медицински центъра и 1 дентален център;
- 2 лаборатории по вирусология;
- 10 медико-диагностични лаборатории;
- 22 медико-технически лаборатории;
- Стоматологични кабинети - в гр. Сливен (над 100), в гр. Кермен и около 30 в населените места
- 62 аптеки, от които 7 извън общинския център.

Спешната помощ на населението от общината се осъществява от Център за Спешна медицинска помощ (ЦСМП) град Сливен. Териториалното разположение на различните видове амбулатории за медицинска и за дентална доболнична помощ показва, че те са разположени предимно в общинския център. Това се обосновава с факта, че тук се намира над 70% от населението на общината, както и с развитите обслужващи функции на гр. Сливен като общински и областен център.

Лечебните заведения за първична медицинска помощ обслужват както градското, така и селското население на общината под формата на Амбулатории за първична медицинска помощ. Освен в град Сливен, амбулатории за първична медицинска помощ и индивидуална практика има в селата Тополчане, Селиминово, Ж. Войвода, Гавраилово, Новачево, Бяла, а за дентална помощ – в град Кермен и Ж. Войвода.

Анализирайки състоянието на първичната извън болнична медицинска помощ, следва да се отбележи, че въпреки високия брой общопрактикуващи лекари в общината, качеството на предоставяните медицински грижи и териториалното им покритие не са на необходимото ниво. Това създава проблеми с обслужването, лишавайки пациентите от своевременно достъп до специализирана медицинска помощ и евентуално болнично лечение. В някои

селски райони, където поради липса на общопрактикуващи лекари в населените места, пациентите са избрали личен лекар от съседна лекарска практика или от града.

Проблем на общинското здравеопазване е недостатъчното обхващане на малцинствени групи и преустановяване на негативните тенденции в здравето на етническите малцинства.

Детските ясли (общо 7 бр.) разкрити само в общинския център, са с капацитет от 32 до 64 деца.

В Сливен функционира също така и детска млечна кухня. Нова детска ясла е разкрита в град Сливен, в най-големия квартал на града – „Дружба“, с две яслени групи с капацитет до 16 деца на възраст от 10 месеца до 3 години.

Образование

Както бе отбелязано, очертава се неблагоприятна тенденция на демографското развитие, показваща увеличаване на дела на ниско образованото население и намаляване на населението със средно и висше образование в общината. Ниското равнище на образование е един от основните фактори, определящи бедността и социалното изключване.

Показателни са данните за нивата на безработица сред лицата без или с ниско образование, като те са и основната група сред продължително безработните.

Ранното отпадане от училище, както и завършването на средно образование без да са придобити адекватни знания и умения, не удовлетворяват потребностите на пазара на труда.

Друго основно предизвикателство е обвързването на изискванията на пазара на труда с обучението на квалифицираните специалисти, които имат не само професионална, но и общообразователна подготовка.

Предучилищно образование

На територията на община Сливен през учебната 2019/2020 година функционират:

- 27 детски градини от които 14 в град Сливен, 1 в град Кермен и 13 в селата на община Сливен.

- Общият брой места в детските градини през учебната 2019/2020 г. е 3400. Обхванатите деца са 3541.

- Средната заетост на групите е 26 деца, като варира в отделните ДГ.

Дейността на детските градини се финансира от държавния и общинския бюджет. Общинските разходи за детска грижа нарастват, като тази тенденция ще бъде запазена и в бъдеще, с оглед на модернизацията на материално техническата база и привличане на повече деца в детските градини, включително тези със специфични образователни потребности.

Приобщаването на децата, особено тези в неравностойно положение, към детската градина и образователната система е предизвикателство пред община Сливен и страната като цяло.

В изпълнение на Инвестиционната програма на община Сливен по ИПГВР 2014 - 2020 е реализиран проект за модернизирание на образователната инфраструктура, който включва ремонт, обновление и енергийна ефективност на детски заведения публична общинска собственост в селата от община Сливен и в град Сливен.

Реализирани са следните проекти:

- Основен ремонт и благоустрояване на ЦДГ "Детство", ж.к. Младост

- Основен ремонт и благоустрояване на ЦДГ "Зорница", кв. Стоян Заимов;

- Основен ремонт, благоустрояване и оборудване на ЦДГ "Мак" и прилежащото и дворно пространство;

- Основен ремонт и благоустрояване на ЦДГ "Вержин и Хаик Папазян", ж.к. Българка.

Училищно образование

На територията на община Сливен през учебната 2019/2020 година функционират:

- 37 училища (начални, средни, професионални, профилирани) с общо 14 572 ученици, от които: в град Сливен 23 училища с 11 176 ученици; в град Кермен – 1 училище

със 127 ученици; в селата – 13 училища с 3 269 ученици през учебната година 2019/2020 г. (табл.11); Училищата в община Сливен според степента на образование са следните:

- 2 начални училища (в гр. Сливен и в с. Чинтулово) с общо 368 ученици (272 в гр. Сливен и 96 – в с. Чинтулово);

- 21 основни училища с общо 7 789 ученици (8 - в гр. Сливен с 4 489 ученици, 1 в гр. Кермен със 127 уч., 12 - в селата с 2813 уч.);

- 5 средни общообразователни училища (в гр. Сливен) с общо 2 498 ученици;

- 9 професионални гимназии и профилирани училища в град Сливен (с различни направления) с общо 3 917 учащи; По статут 31 от училищата са общински, 6 – държавни.

Изградеността на учебната мрежа на основното и средното образование в общината в значителна степен отговаря на нейните потребности. Въпреки очертаващата се тенденция на намаляване на броя на постъпващите в първи клас община Сливен не предвижда закриване на училища. Редица училища в централната градска част намаляват броя на паралелките, за да преминават на едносменен режим при оптимално използване на наличния капацитет на сградата. Почти всички училища в останалите райони на града са преминали на едно сменен режим.

Висши и полувисши учебни заведения

За придобиване на висше и професионално образование, образователно квалификационна степен „професионален бакалавър” в град Сливен функционират:

- Инженерно-педагогически факултет към Технически университет – София;

- Медицински университет – Варна, Филиал в гр. Сливен;

- Център за професионално обучение към Фондация “Регионален център за икономическо развитие“, гр. Сливен с лиценз № 200312110 за професионално обучение по 20 професии от Националната агенция по професионално образование и обучение (НАПОО).

Основни изводи

Програмата на общината в сферата на образованието като приоритетна дейност е насочена към: постигане на максимален обхват на децата в задължителна училищна възраст; осигуряване на равен достъп до качествено образование на всички ученици; подобряване на материално-техническата база чрез извършване на основни и текущи ремонти на училищата и детските градини в общината. Работи се усилено за повишаване на привлекателността на образователната среда, повлияване на процеса на ранно отпадане на ученици от образователния процес, подпомагане на дуалното обучение.

Социални услуги:

Община Сливен има добре структурирана система за социални услуги, предоставяни от специализирани институции, услуги в общността, услуги от резидентен тип на територията на общината. Системата на социалните услуги, техният брой и изградената социална инфраструктура на територията на общината непрекъснато се разширява. Въпреки това възможностите за достъп на жителите на по-малките населени места в общината са ограничени. Отчита се тенденция към увеличаване на етнически и малцинствени групи, което би довело до затваряне на изолирани общности, отпадане от образователната система, криминализиране, влошено здравно състояние, безработица и др. Това поставя необходимостта от разработване и реализиране на успешни програми и проекти, въздействащи върху тези проблеми и активиращи ресурсите на обособените общности.

Независимо от постигнатия напредък по отношение на предоставянето на социални услуги в общината, остават проблемите за подобряване качеството на предоставянето им, облекчаване на обществения достъп до тях и разширяване на мрежата от услуги и мерки за подкрепа в общността.

7.1 Социална инфраструктура

7.1.1 Социални услуги

Социалните услуги- държавно делегирани дейности функциониращи в община Сливен са общо 17. Социалните услуги изцяло са базирани в гр. Сливен, като част от тях извършват мобилна работа в други населени места на общината. Всички сгради на социалните услуги са в регулация, разположени на комуникативни места с добра инфраструктура и в близост до здравни, образователни и други институции. Сградите, в които са базирани социалните услуги са преобладаващо общинска собственост с изключение на една услуга. Материалната база на действащите социални услуги е в добро състояние, но изискваща извършване на ремонти и подобрения.

Дневен център за пълнолетни лица с увреждания се предоставя в сградата – гр. Сливен, ул. „Ген. Скобелев“ № 3, за която е преценено, че не може изцяло да отговори на критериите и стандартите за материална база и капацитет по НКСУ. Община Сливен, в качеството си на доставчик на социалната услуга е в процес на търсене на вариант за осигуряване на необходимата материална база.

Дневен център за стари хора се предоставя в сградата на Домашен социален патронаж, за която е преценено, че не може изцяло да отговори на критериите и стандартите за материална база по НКСУ. Община Сливен, в качеството си на доставчик на социалната услуга е в процес на търсене на вариант за осигуряване на необходимата материална база.

Наименование	Населено място, адрес	Капацитет	Заети към 31.12.2022г.	Физическо състояние Реализирани дейности по ремонт, модернизация. Необходимост от подобряване
1. Специализирани институции на територията на общината				
Дом за стари хора	гр.Сливен, бул."Панайот Хитов"№115	120	118	Специализираната институция е разположена в масивна сграда, състояща се от два корпуса - единият на пет етажа, а другия на два, построена е през 1872 г. Сграден фонд и дворно пространство. Представлява парк с оформени тревни площи и дървета, розариум, обособени паркови алеи и достатъчно на брой пейки и беседки за отдих. Паркът е подходящ за трудотерапия, градинарство, физкултурни занимания и игри. На входа на ДСХ е изградена рампа за хората с увреждания, в сградата е монтиран асансьор и указателни табели. Завършен е ремонтът на кухненския отдел в ДСХ, както и е закупено ново специализирано кухненското оборудване. Във връзка с реформирането на ДСХ е необходим цялостен ремонт и привеждане на материалната база според НКСУ.
2.Социални услуги в общността на територията на общината				

Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	гр. Сливен, Ул. Никола Михайловски № 26	20	11	<p>ДЦСХ е разположен на втория етаж на двуетажна сграда, заедно с канцелариите на Домашен социален патронаж. Разполага с отделен вход. Помещенията, с които разполага услугата, са 6. Отоплението е с климатици. Извършена е подмяна на дограма.</p> <p>Необходимо е:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Външно и вътрешно боядисване 2. Подмяна на подова настилка 3. Ново обзавеждане 4. Централно отопление <p>Материалната база не отговаря на критериите и стандартите на НКСУ.</p>
Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, Фондация „Милосърдие“ Сливен	гр. Сливен, ул. „Ген. Скобелев“ № 3	15	15	<p>Дневният център се помещава в наето помещение от 93.24 кв.м. площ на първия етаж на бивш паричен салон на „Български пощи“ - София. Между община Сливен и фондация „Милосърдие“ е сключено споразумение от 03.04.2017 г. за срока на договора за временно ползване на помещението с цел предоставяне на социални услуги. Ползваното помещение е в добро състояние, но недостатъчно по площ. Чрез ПВЦ дограма е разделено на административна част и ползватели. Административната част включва два работни офиса и масажен кабинет. Материалната база не разполага с дневна, с кътове за занимания по интереси, стая за психолог, стаи за ателиета, зала за фитнес упражнения, кухня и трапезария, както и втори санитарен възел. Изведена е необходимост от осигуряване на материална база.</p>

<p>Дневен център за деца с увреждания „Св.Стилиян Детепазител“</p>	<p>гр.Сливен кв."Дружба" до бл.10 тел. 044/68 83 26 email: stilian_detepazitel@abv.bg</p>	<p>30</p>	<p>26</p>	<p>Предоставената сграда е публична общинска собственост. Построена през 1978-1979 г. по типов проект за целодневна детска градина и представлява дворно място от 4642 кв.м. и масивна сграда, състояща се от три блока на два етажа и кухненски блок на един етаж с обща застроена площ 1113 кв.м.</p> <p>Дневен център за деца с увреждания (деца от 3 до 18 годишна възраст) е настанен в южния блок, който е на два етажа, с еднакви разпределения, застроена площ - 374.50 кв.м.; разгънатата застроена площ - 695 кв.м.</p> <p>С преграждания са обособени:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кабинет на психолога - кабинет логопед - зала психомоторика - стая релаксация <p>Необходимо е подмяна на подовата настилка в кабинетите.</p> <p>- През 2011 г. в ДЦДУ са извършени ремонтни дейности по програма „Интегриран проект за подобряване на социалната инфраструктура в община Сливен - саниране, реновиране и оборудване на социалните заведения в Сливен, финансиран от ЕС и Р България чрез ОП „Регионално развитие“ 2007 - - 2013 г. През 2019 г. са извършени ремонтни дейности на външната ограда на ДЦДУ.</p>
--	---	-----------	-----------	---

<p>Дневен център за пълнолетни лица с увреждания „Св.Стилиан Детепазител“</p>	<p>гр.Сливен кв."Дружба" до бл.10 тел. 044/68 83 26 email: stilian_detepazitel@abv.bg</p>	<p>30</p>	<p>30</p>	<p>Предоставената сграда е публична общинска собственост. Построена през 1978-1979 г. по типов проект за целодневна детска градина и представлява дворно място от 4642 кв.м. и масивна сграда, състояща се от три блока на два етажа и кухненски блок на един етаж с обща застроена площ 1113 кв.м.</p> <p>Дневен център за пълнолетни лица с увреждания е настанен в източен блок, който е на два етажа, с еднакви разпределения, застроена площ – 195.05 к в.м.; разгъната застроена площ – 421,1 кв.м.</p> <p>С преграждания са обособени:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дневна занималня - столова - стая за почивка на потребителя - стая за арттерапия - санитарни възли - кухня - стая за родители <p>Необходимо е подмяна на подовата настилка в кабинетите. През 2011 г. са извършени ремонтни дейности по програма „Интегриран проект за подобряване на социалната инфраструктура в община Сливен - саниране, реновиране и оборудване на социалните заведения в Сливен, финансиран от ЕС и Р България чрез ОП „Регионално развитие“ 20072013 г. През 2019 г. са извършени ремонтни дейности на външната ограда на ДЦПЛУ.</p> <p>Необходимост от подновяване на настилката в двора и облагородяване на дворното пространство в сградата на ДЦПЛУ.</p> <p>Има кухненски блок и медицински кабинет.</p>
---	---	-----------	-----------	--

Център за социална рехабилитация и интеграция кв. Република (ЦСРИ)	гр.Сливен кв."Република" бл.35 тел. 044/62 61 12 e-mail : csri.blind@gmail.com	50	68	ЦСРИ е нова сграда (след основен ремонт-проект Красива България през 2017 г.) на един етаж с площ 250 кв.м.в непосредствена близост до ЦСРИ-административна сграда и РСО на ССБ-Сливен ,достъпна за хора с увреждания. Помещения за потребителите в ЦСРИ: -кабинет всекидневни умения -кабинет зрителна рехабилитация -зала двигателна рехабилитация - помещение за масаж -многофункционална зала - зала психомоторика за деца -санитарни възли-2 бр. -съблекални/бани-2 бр. Отопление - с климатици и ел. печки. Помещения в ЦСРИ административна сграда: -кабинет Директор -кабинет социален работник -ресурсен център За основната сграда е необходимо освежаване и премахване на влагата. За административната част е необходимо - Вътрешно боядисване с латекс на 3 помещения , коридори и санитарно помещение.
Център за социална рехабилитация и интеграция	гр. Сливен, ул. Стефан Караджа № 2 Телефон 044/622057 crrp.sliven@gmail.com	25	21	Услугата се предоставя в една сграда на първи етаж. ЦСРИ общо разполага с четири помещения. Две от тях са специализирани помещения за изслушване - Синя стая, използват се и за пряка работа с деца и родители. Другите две са обособени кабинети на Директор и специалистите в услугата. 2 санитарни помещения; - като едното е пригодно за хора с увреждания отопление – локално
Център за обществена подкрепа	гр.Сливен кв."Българка"№ 66	64	49	Сградата е в добро общо състояние. През 2019 г. е направен ремонт на Център „Спешен прием". Необходим е ремонт на дограмата на цялата сграда, преобоядисване . Изграждане на ограда.
Звено „Майка и бебе"	гр.Сливен кв."Българка"66	4	1	Сградата е в добро общо състояние.Необходимо е подмяна на мазилката в две стаи и преобоядисване на детския кът.
Център за работа с деца на улицата	гр.Сливен бул. „Стефан Стамболов",6	15	31	Сградата е в добро общо състояние. Необходим е ремонт на северната част на покривната конструкция, ремонт на стаите – смяна на подова настилка и боядисване.
3. Социални услуги от резидентен тип на територията на общината				
Защитено жилище за лица с умствена изостаналост 1	гр. Сливен ул. „Асеновска", № 11	8 лица	8	Сградата е новопостроена и е в много добро състояние. Не са необходими дейности по ремонт и модернизация.

Защитено жилище за лица с умствена изостаналост 2	гр. Сливен ул. „Хаджи Вълкова" № 38 А	10 лица	10	Сградата е в добро състояние. Необходими са ремонтни дейности на кухня, дневна и коридори, както и модернизация на кухненското обзавеждане.
Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания	гр. Сливен, кв. Българка № 66	8	8	Много добро състояние. Извършени ремонтни дейности свързани с освежаване на помещенията включително и общите части. Подмяна на оборудване (легла, маси, столове, гардероби, поставени комарници и климатици) Необходимост от поставяне на външни щори и ограда на площадката за релакс.
Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания	гр. Сливен, кв. Ново село, ул. Гаговец №39	14	13	Добро състояние. Извършени ремонтни дейности свързани с освежаване на помещенията включително и общите части. Подмяна на оборудване (легла, маси, столове, гардероби), поставени комарници. Извършен ремонт на част от покривна част, климатична и соларна инсталации. Необходимост от ремонтни дейности свързани със санитарните помещения (бани), поставяне на помощни средства в санитарните помещения, подмяна на каси и врати на всички помещения, частична подмяна на подова настилка.
Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания	гр. Сливен, кв. Сини камъни № 65	14	13	Добро състояние. Извършени ремонтни дейности свързани с освежаване на помещенията включително и общите части. Извършен ремонт на климатична и соларна инсталации. Поставени комарници. Необходимост от ремонтни дейности свързани със санитарните помещения /бани/, покривна част на цялата сграда, подмяна на каси и врати на всички помещения, подмяна на подова настилка. Подмяна на оборудване (легла, маси, столове, гардероби). Частичен ремонт на ограда на дворно пространство.
Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания	гр. Сливен, кв. Дружба № 65	14	13	Добро състояние Извършени ремонтни дейности свързани с освежаване на помещенията включително и общите части.Извършен ремонт на климатична и соларна инсталации. Поставени комарници. Необходимост от ремонтни дейности свързани със санитарните помещения (бани) покривна част на цялата сграда, подмяна на каси и врати на всички помещения, подмяна на подова настилка. Подмяна на оборудване (легла, маси, столове, гардероби). Частичен ремонт на ограда на дворно пространство.

Асистентска подкрепа	Гр. Сливен бул. „Георги Данчев“, 1	278	297	Община Сливен със собствени средства ремонтира и обзаведе собствен имот за предоставяне на услугата асистентска подкрепа и на услугата по Закона за личната помощ. Сградата е оборудвана и обзаведена с осигурен достъп за лица с увреждания.
----------------------	------------------------------------	-----	-----	---

7.1.2 Жилищни условия

Традиционно е прието за нормално хората да притежават собствено жилище, като усилията на поколения са били именно в тази насока - да се осигури жилище както за семейството, така и за деца и внуци. Основната част от жилищата в Община Сливен са собственост на физически лица – 96 %. Около 3 % от жилищата са държавна или общинска собственост, а останалите под 1 % са собственост на търговски дружества, обществени или кооперативни организации. Структурата на собствеността ограничава в немалка степен възможностите на общинските власти да провеждат социална жилищна политика. Огромният дял частна собственост поставя с особена острота проблема за “социалните жилища”.

Въпреки че в цялата община Сливен сравнително малко семейства са картотекирани за острата си жилищна нужда, необходимостта от повече общински жилища е видима. Ограничени са възможностите за удовлетворяване на редица жилищни потребности на млади и социално слаби семейства, на лица с различна степен на увреждания. Същевременно е затруднен процеса на изграждане на нови общински жилища.

Община Сливен разполага с 472 общински жилища, като преобладаващата част от тях са концентрирани в гр. Сливен и значително по-малка част в гр. Кермен и част от по-големите села в общината. Общият брой на картотекирани в община Сливен за общинско жилище е 76, от които 1 са семейства с две и повече деца, самотни родители - 33, картотекирани лица с над 50% инвалидност - 8. Като цяло общинските жилища се нуждаят от поредица текущи ремонти, а немалка част и от основен, което обосновава тяхната неефективност понастоящем. Липсва цялостна информация за броя на семействата с деца, които имат жилищен проблем на територията на община Сливен.

Липсата на жилище е основен проблем и за младите хора, които обикновено са принудени да живеят със своите родители. За някои семейства липсата на жилище, което да осигурява сигурна и спокойна среда за децата е сериозен риск, който често е съпроводен с други фактори: дефицит на родителски капацитет, бедност, невъзможност или нежелание на родителите да осигурят подкрепа за посещаване на училище и др.

Липсата на жилище не е приоритетен рисков фактор при разработването на политики, вкл. и на национално ниво. В практиката няма услуги, които да предотвратяват допълнителните проблеми, свързани с липсата на жилище, като например за предотвратяване случаите на настаняване на дете в специализирана институция. Малка част от социалните услуги предлагат възможност за временен подслон на семейства при ясно определен водещ проблем липса на жилище, когато са налице и други проблеми.

Във всяко от населените места на територията на община Сливен /градове и села/ има обособени квартали обитавани от представители на ромската общност. Броят на жителите в тези обособени квартали е трудно определим както поради факта, че е част от общия брой на населението за съответното населено място, така и поради исторически наложилата се динамика в местоживеенето на семействата и липсата на актуално и центрирано по темата изследване.

Най-голям, като компактно етническо малцинство, е ромският квартал „Надежда“ в гр.Сливен. Данните за специфики на жителите на този квартал сочат, че приблизителният брой на населението в квартала е около 10 000, като по данни на неправителствени

организации децата с увреждания са над 70, а възрастните с увреждания - над 165.

Като цяло за обособените квартали и махали с етнически малцинства-ромии във всички населени места на общината е характерно сравнителното ниското ниво на развитие на инфраструктура и жилищна среда /липсваща или крайно неподдържана пътна мрежа, липсваща или недостатъчно развита и действаща канализация, енергийна мрежа и др./. В тези квартали и немалко от населените места в общината липсват детски градини. Има изградена ОДЗ в квартал „Надежда“ с капацитет 160 деца. Това обстоятелство и предвид специфичните проблеми в образованието на тези деца и ученици неминуемо водят до по-добра адаптация към училището. Обособените ромски квартали в селищата на общината са райони със структурна бедност и голям относителен дял на деца, семейства и хора в риск: трайно безработни с ниска степен на образование и професионална квалификация; непълнолетни майки; деца в риск от отпадане от училище; деца, настанени в институции; необразовани млади хора; многодетни и непълни семейства.

Акумулирането на икономически, образователни и етнокултурни рискови фактори оказва най-силно влияние, когато семейството живее в изолация в рамките на обособена компактна малцинствена група и изисква интегриран и многостранен подход за траен успех в решаването на проблемите.

В тези общности се възпроизвеждат и определени стереотипи (ранни бракове, ранна раждаемост, висока степен на миграция, липса на уседналост, комуникацията в семейството и общността се осъществява на език, различен от български). Всичко това често води до различни модели на социално изключване. Изготвените от Общинска администрация анализи на кварталите с предимно ромско население в населените места на общината, вкл. и на реализираното незаконно строителство, отчитат изключително високи нива във всички населени места: над 90 % от жилищата в кв. Надежда и кв. Комлука в гр. Сливен, както и обособени ромски махали в селата Чинтулово, Селиминово, Сотирия, Струпец, Злати войвода, Самуилово, Гергевец, Калояново, Младово са без всички необходими строителни книжа и документи.

Не по-малко тревожни са данните и за състоянието на сградите в обособените ромски квартали, както в посочените населени места, така и във всички останали на територията на общината с обособени ромски общности. Данните отчитат, че като цяло обитаваните сгради са вариращи от паянтови до 3-етажни масивни сгради, които като цяло са технически неиздържани. Повечето от сградите са водоснабдени и електрифицирани, разположени на отворени улици.

Обособените ромски квартали в гр. Сливен са в регулация, с ПУП, който, като цяло, не се прилага при непрекъснатия процес на изграждане на нови жилищни постройки. Подобно е положението и в други населени места на общината.

В селата Чинтулово, Селиминово, Струпец, Злати Войвода, Тополчане, Гергевец, Калояново и др. обособените ромски махали заемат терени в регулация и извън регулация.

Предстои процедура по преотреждане за жилищни нужди и включване в регулационните граници на населените места. Такава е извършена за с. Чинтулово и с. Самуилово.

Със средства от бюджета на Община Сливен в годините са извършени редица подобрения на съществуваща и изграждане на нова техническа инфраструктура за квартали с компактно ромско население.

Период	Дейност	Вложени средства
2009	ПУП кв. 17 кв. „Комлука“ - Сливен	1500.00
2010	ПУП кв. 45 кв. „Комлука“ - Сливен	2200.00
2010	ПУП кв. 48 кв. „Комлука“ - Сливен	1800.00
2010	ПУП кв. 49 кв. „Комлука“ - Сливен	2400.00
2009	ПУП кв. 52 кв. „Комлука“ - Сливен	5500.00

2011	ПУП кв. 46 кв. „Комлука“ - Сливен	3700.00
2011	ПУП кв. 95 кв. „Комлука“ - Сливен	5700.00
2011	Оцифряване регулацията на кв. „Надежда“	4860.00
2016	Изграждане на ОДЗ кв. “Надежда“	1.500.000
2017 - 2022	Включване на земеделски терен в регулация на с.Чинтулово и с. Самуилово	
След 2022	Изработване на нови и изменения на действащи подробни устройствени планове с.Жельо Войвода, с.Струпец, с.Мечкарево.	предстои
След 2022	Изработване на нови и изменения на действащи подробни устройствени планове на части от селата Гергевец, Трапоклово, Глушник и Калояново.	предстои

Съобразно съществуващите ресурси и в унисон с политиката на Община Сливен за реализиране на необходимите действия за решаване проблемите на кварталите с преобладаващо ромско население на територията на общината продължава процеса на изготвяне на актуални анализи и планиране на конкретни дейности, насочени към изпълнение на приоритета.

7.1.3 Транспортни връзки за достъп на социалните услуги и обезпечаване на ползването им

Транспортната схема на общината е много добре развита. Осигурен е транспорт от всички населени места до общинския център. Общинската транспортна схема се обслужва от общинска фирма „Пътнически превози“ЕООД – вътрешен оператор съгласно Регламент 1370 на ЕС. 28 от превозните средства са снабдени с рампи за трудноподвижни лица. През 2023 г. ще бъдат доставени 6 броя електробуси и 4 броя тролейбуси за градския транспорт, снабдени с платформа за трудноподвижни лица. Областната и републиканската транспортна схема се обслужва от 9 броя частни превозвачи. Осигурен е транспорт до София, Пловдив, Ст.Загора, Бургас, Ямбол, Н.Загора, Твърдица, Чирпан и други. Автобусите, с които се изпълняват разписанията са снабдени с платформи. „Дорис“ ООД, превозвач по линия Сливен-Ст.Загора-София, превозва онкоболни до Ст. Загора на цена на билета 2 лв. от 2005 година до сега.

Всички социални услуги се намират в урбанизираната част на град Сливен. Това осигурява улеснен и равен достъп на потребителите до тях 5 от тях разполагат със служебен автомобил и две със специализиран бус/автомобил, които осигуряват възможността за мобилна работа и придвижването на всички потребители от и до услугите.

7.2 Образование

Гарантирането на равен достъп до качествено образование за всяко дете е възможно чрез интегриране на система от мерки, насочени от една страна към повишаване нивото на образователния процес, а от друга – към по-пълно обхващане на децата и учениците в задължителната предучилищна и училищна възраст в детските градини и училищата. Осъществена е оптимизация на училищната мрежа в съответствие с демографските и социално-икономически промени в общината, с цел осигуряване възможност на всяко дете да получи съизмеримо по качество образование и повишаване ефективността на публичните разходи. С утвърдената общинска мрежа на детски градини, училища и обслужващи звена се удовлетворяват интересите на ученици и родители.

Към настоящия момент на територията на общината функционират:

1. Детски градини:

- четиринадесет детски градини в населените места на територията на общината, към шест от които функционират полудневни подготвителни групи за 5 и 6 годишните деца;
- тринадесет детски градини на територията на гр. Сливен.

2. Училища:

- неспециализирани: две начални, двадесет и едно основни /осем средищни, две от които са и защитени/; четири средни; три профилирани и шест професионални гимназии;
- специализирани: спортно училище; училище по изкуствата /Национална художествена гимназия/;

3. Обслужващи звена:

- Център за подкрепа за личностно развитие - Детски комплекс – Сливен;
- Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – гр. Сливен;
- Център за специална образователна подкрепа - гр. Сливен;
- Нова Астрономическа обсерватория „Д-р Петър Берон“, обособена в самостоятелен общински Център за подкрепа за личностно развитие според изискванията на Закона за предучилищното и училищното образование.

Извършено е саниране на всички общински училища на територията на град Сливен. На средищните училища са предоставени училищни автобуси за обезпечаване транспорта на учениците, подлежащи на задължително обучение от съседните населени места на територията, на които няма училище. Създадена е организация за целодневно обучение с осигурено обедно хранене за всички ученици.

За развитие на условията за равен шанс и приемственост са осигурени безплатни учебници на учениците от I до VII клас, което е предпоставка за интегрирането на ученици от различни социални групи в образователния процес и осигурява равен достъп до образователни услуги.

Предучилищното образование се осъществява от детските градини за децата от 3 годишна възраст и за деца навършили двегодишна възраст към началото на учебната година на постъпване /по преценка на родителя и при липса на детска ясла или яслена група в детска градина в съответното населено място, и при наличие на свободни места в детската градина/ до постъпването им в първи клас. На територията на Община Сливен функционират 26 детски градини. Предучилищното образование в тях се осъществява при целодневна, полудневна, почасова или самостоятелна организация. Децата се разпределят във възрастови групи, а при недостатъчен брой деца могат да се сформират и разновъзрастови групи.

Предучилищното образование е задължително за 5 и 6 годишните деца, като за 4 годишните предстои през новата учебна година. То се осъществява в трета и четвърта подготвителна група във всички детски градини на територията на община Сливен и от училищата, които могат да осигурят условия за това, съгласно нормативните документи. Полудневни подготвителни групи има в следните училища:

- СУ "Хаджи Мина Пашов", гр. Сливен;
- ОУ "Братя Миладинови", гр. Сливен;
- ОУ "Юрий Гагарин", гр. Сливен;
- ОУ "Найден Геров", с. Гавраилово;
- ОУ "Св. Св. Кирил и Методий", с. Камен;
- ОУ "Х. Димитър", с. Селиминово;

- ОУ "Св. П. Хилендарски", с. Тополчане;
- НУ "Хр. Ботев", с. Чинтулово.

Наблюдава се тенденция на постепенно повишаване на броя на обхванатите деца, посещаващи детските градини, като през учебната 2017/ 2018 година са обхванати 3 325 деца, през учебната 2018/ 2019 година – 3 494 деца, през учебната 2019/ 2020 година – 3 487, през учебната 2020/ 2021 година – 3 503, а през 2021/ 2022 учебна година - 3 364 деца. При полудневните подготвителни групи (ППГ) към училищата се наблюдава подобна тенденция до настоящата учебна година. През учебната 2014/ 2015 година 846 деца са посещавали ППГ, през учебната 2017/ 2018 година – 715, през учебната 2018/ 2019 година – 662 деца, през учебната 2019/ 2020 година – 696 деца, през учебната 2020/ 2021 година – 689 деца, през учебната 2021/ 2022 година ППГ към училищата посещават 683 деца.

Финансирането на детските градини се осъществява от държавния бюджет, като община Сливен провежда целенасочена дейност по извършване на ремонтни дейности, саниране и други.

Продължава да е налице проблемът с учениците, които напускат преждевременно училище, както и с децата не обхванати от образователната система. Възможностите за бъдеща житейска и професионална реализация при тези деца и ученици са много по-малки и те са в по-голям риск от социална изолация.

Най-често дефинираните причини за ранното напускане са:

- социално-икономически: ниски доходи на родителите, лош жизнен стандарт и битови условия; безработни родители; деца ангажирани със сезонна работа или с отглеждане на по-малки братя и сестри; дефицит на социални умения;
- семейни или етнокултурни: незаинтересованост на родителите за обучението и образованието на децата; неграмотност или ниско ниво на образованост на родителите; липса на мотивация за учене; ранни бракове;
- миграция на родителите - преместване на учениците в други населени места или чужбина заедно с родителите; ученици оставени за отглеждане от роднини, които не са в състояние да упражняват ефективен контрол;
- трудности при усвояването на учебното съдържание, обусловени от езиковата бариера; малък или никакъв контакт между родителите и учителите; възрастови или личностни проблеми.

В по-голямата си част мерките за намаляване процента на напуснали ученици са прилагани през последните години от училищните ръководства и педагогическите съвети. Едновременно с това се търсят нови подходи: осъществява се постоянен контакт с родителите; търси се съдействие от различни институции или от изявени представители на местната общност; чрез програми и проекти се работи за подобряване на училищната среда, за да стане училището по-привлекателно за децата; обогатява се интеркултурната компетентност на учители и директори, чрез различни квалификационни курсове и обучения. Това е предпоставка за по-ефективен диалог с деца и родители и повишава капацитета на училищата за работа със застрашените от отпадане ученици. **Най-ефективните подходи за намаляване броя на не извинените отсъствия са:**

- превантивна работа с учениците за позитивна нагласа към учебния процес;
- въвеждане на целодневно обучение;
- повишаване качеството на образователния процес, чрез подобряване на материалната база и използване на интерактивни методи;
- усъвършенстване на системата за осигуряване качеството на професионалното образование и обучение, популяризиране на професионалното образование и възможностите

на публично-частното партньорство чрез съвместни дейности с бизнеса като възможност за устойчив растеж на човешките ресурси;

- поддържане на постоянни контакти с родителите и настойниците от класните ръководители, педагогическите съветници и директорите; участие на родителите в извънучилищни форми; съвместно организиране на тържества, в които децата се изявяват пред родителите си и други представители на обществеността;

- беседи в часа на класа за образованието, като предпоставка за успешната реализация в живота;

- работа по проект „Твоят час”, финансиран от ЕС, чрез Европейски структурни и инвестиционни фондове по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж”;

- участие на професионалните училища по схема „Ученически и студентски практики”, компонент 1 „Ученически практики”, финансиран от ЕСФ именно заради осъществяване на превенция от отпадане и рисково поведение на учениците, повишаване на мотивацията и самооценката им да бъдат по-добри ученици и по-добри хора, както и изграждане на училището като желана територия за учениците;

- реализиране на дейности във връзка с участието на училищата в Национални програми „Без свободен час в училище”, „Осигуряване на съвременна образователна среда”, „Достъпно и сигурно училище” и др.;

- използване на интерактивни методи в образователно-възпитателния процес, използване на информационните технологии с цел изграждане на положителна мотивация към училището;

- наличие на младежки клубове, ученически парламенти, детски - младежки съвети с което се поощряват различни младежки инициативи и дейности;

- включване на младежите в живота на училището, в т.ч. и при вземане на решения, отнасящи се до тях;

- съвместни дейности с училищните настоятелства за стимулиране на талантиливи ученици и финансово подпомагане на деца от финансово затруднени семейства;

- целогодишно използване базата на училището от учениците – компютърни кабинети, спортни площадки и др., което е от особено значение за учениците от училищата в малките населени места.

- систематизиране на ежегодните мерки в Програма за превенция на отпадането от училище, приета на заседание на педагогическия съвет, както и планове за работа с родителите.

- добро партньорство между училище, община, кметове на малки населени места, институции и организации на територията на община Сливен.

Изпълнението на мерките е насочено към реализиране на част от основните приоритети на образователната система – интеграция на деца със специални образователни потребности, привличане и задържане на социално слабите деца в училище, ограничаване броя на отпадналите ученици.

Община Сливен стартира дейности по разширяване на базата на ОУ „Св. Паисий Хилендарски” в с. Сотирия и ОУ „Св. Паисий Хилендарски“ в с. Тополчане, като са разработени проекти за изграждане и на три нови детски градини в гр.Сливен, с.Сотирия, с.Тополчане. Реконструкция и разширение на съществуваща сграда в с.Чинтулово и реконструкция на съществуваща сграда в с. Селиминово. Престрояване на помещения в ДГ в с. Гавраилово.

Резултатите сочат, че акумулирането на икономически, образователни и етнокултурни рискови фактори оказват силно влияние, когато семействата живеят в изолация в рамките

на обособена компактна малцинствена група. Това налага прилагане на интегриран и многостранен подход за траен успех в решаването на основни проблеми. Установените тенденции и различни потребности на населението в квартала обуславят необходимостта от разработване и реално функциониране на комплексна форма на интегрирано предлагане на публични услуги с цел максимална подкрепа за позитивно ранно детско развитие и удовлетворяване на здравни, образователни и културни потребности на деца от рискови групи, техните родители и жителите на квартала като цяло.

Като форма на интегрирано предлагане на услуги е открита Детска градина с яслени групи в кв. „Надежда” и обособен обект за културна и обществена дейност.

През 2017 г. Министерски съвет прие с постановление № 373 от 5 юли 2017 година Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст чрез който да се обхванат всички подлежащи на задължително предучилищно и училищно образование деца и ученици и да се намали броя на отпадналите от образователната система. Основната роля на екипите за обхват по механизма е да посетят на адрес децата и учениците за които има информация, че никога не са посещавали детска градина или училище или са отпаднали от образователната система, да установят причините, поради които тези деца не са обхванати и да посочат в зависимост от всеки конкретен случай, мерки за обхващане на децата.

(Приложение № 2 – таблица образование)

7.3 Здравеопазване

Община Сливен се характеризира с добре развита мрежа от лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ.

Различните видове лечебни заведения за болнична и извънболнична медицинска помощ се отличават с неравномерно териториално разположение в рамките на община Сливен, с концентрация изключително на територията на гр. Сливен. Функциониращите в община Сливен многопрофилни и специализирани болници, диагностично-консултативните центрове, медицинските центрове, са локализирани в рамките на гр. Сливен. Същевременно повече от 70% от практикуващите лекари-специалисти, упражняват дейността си в гр. Сливен. Липсата на общопрактикуващи лекари в някои населени места на община Сливен съществено ограничава достъпа на част от населението до навременна медицинска помощ. Достъпът на жителите на селата до първична медицинска помощ, се осъществява благодарение на функциониращите Амбулатории за първична медицинска помощ. Поради съществуващите особености в пространствената концентрация на специализираната медицинска помощ в гр. Сливен достъпът на жителите на другите населени места до специализирана медицинска помощ консултации е обвързан с пътувания до областния център.

Населените места във високо планинската част при сурови зимни условия са с ограничен достъп до здравни услуги, който е свързан с пътуване до други населени места или до общинския център.

На територията на община Сливен са изградени и функционират следните обекти на здравната инфраструктура:

- 14 центъра за доболнична помощ - 3 ДКЦ;
- 3 многопрофилни (МБАЛ "Д-р Иван Селимински", МБАЛ "Хаджи Димитър", МБАЛ - Сливен към ВМА - София) и 2 специализирани болници (Специализирана акушеро-гинекологична болница за активно лечение "Ева"; Специализирана хирургична болница за активно лечение "Амброаз Парев"). Всички многопрофилни и специализирани болници са концентрирани в град Сливен;
- 49 заведения за извънболнична помощ;

- специализирани медицински центъра и 1 дентален център;
- 2 лаборатории по вирусология;
- 10 медико-диагностични лаборатории;
- 36 медико-технически лаборатории;
- Стоматологични кабинети - в гр. Сливен (над 100), в гр. Кермен и около 30 в населените места.;
- 62 аптеки, от които 7 извън общинския център.;
- 1 център за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания;
- 1 хоспис;

Спешната помощ на населението от общината се осъществява от Център за Спешна медицинска помощ (ЦСМП) град Сливен.

Към 31.12. 2021 г. болничният сектор в Община Сливен включва 5 лечебни заведения, от които 3 многопрофилни болници за активно лечение и 2 специализирани болници за активно лечение.

Броят на леглата в болничните заведения на областта към 31.12.2021г. е 1 100. Общата осигуреност с болнични легла е 61,09 на 10 000 жители от областта. В областта функционира и хоспис, който разполага с 18 легла.

Осигуреността на населението в област Сливен по видове легла обаче показва значителни различия от националните показатели. Налице е сравнително добра задоволеност с легла за активно и интензивно лечение, която е съизмерима с националните показатели за осигуреността на населението. Проблем се явява осигуреността с някои видове легла като психиатрични, легла за физиотерапия и рехабилитация и легла за дългосрочна грижа.

Всички лечебни заведения за болнична помощ осъществяват дейността си съгласно актуалните Разрешения по съответните медицински специалности и нива на компетентност съгласно чл. 19 ал.2 и ал.3 от Закона за лечебните заведения.

В лечебните заведения за болнична помощ на територията на областта работят 1 570 души. От тях на основен трудов договор работят 1 476 души, разпределени по видове персонал както следва:

- висш медицински персонал – 302 лекари, които формират осигуреност 16,77 лекари на 10 000 души;
- медицински специалисти – 578 с осигуреност 32,10 медицински специалисти на 10 000 души;
- друг персонал – 588 души.

Териториалното разположение на различните видове амбулатории за медицинска и за дентална доболнична помощ показва, че те са разположени предимно в общинския център. Това се обосновава с факта, че тук се намира над 70% от населението на общината, както и с развитите обслужващи функции на гр. Сливен като общински и областен център. Лечебните заведения за първична медицинска помощ обслужват както градското, така и селското население на общината под формата на Амбулатории за първична медицинска помощ. Освен в град Сливен, амбулатории за първична медицинска помощ и индивидуална практика има в селата Тополчане, Селиминово, Ж. Войвода, Гавраилово, Новачево, Бяла, а за дентална помощ – в град Кермен и Ж. Войвода. Анализирайки състоянието на първичната извънболнична медицинска помощ, следва да се отбележи, че въпреки високия брой общопрактикуващи лекари в общината, качеството на предоставяните медицински грижи и териториалното им покритие не са на необходимото ниво. Това създава проблеми с обслужването, лишавайки пациентите от своевременен достъп до специализирана медицинска помощ и евентуално болнично лечение. В някои селски райони, където поради липса на общопрактикуващи лекари в населените места, пациентите са избрали личен лекар от съседна лекарска практика или от

града.

По данни на РЗОК към 31.12.2022 г. общият брой пациенти обхванати от общопрактикуващи лекари (лични лекари) на територията на област Сливен е 187908 в т.ч.: деца 0-18г. 41506 бр.; лицата от 18 до 65 г. 109798 бр. и лицата над 65 г. 3660 4бр.

Изводи: Като цяло изградената в община Сливен мрежа от болнични лечебни заведения е в състояние да задоволи най-масовите потребности на населението от болнична помощ. Налице е сравнително добра обща осигуреност с болнични легла и медицински персонал.

Формираната в общината публично-частна система, включваща болнични заведения с различен вид собственост – държавна, общинска и частна, създава условия за конкуренция, която се отразява благоприятно по отношение на възможностите на пациентите за достъп и избор на лечебно заведение и тяхната крайна удовлетвореност.

С оглед насоченост към нуждите на пациентите би било от полза вътрешното реструктуриране на болничните легла в лечебните заведения, включващо разкриване на легла за продължително лечение; разкриване на още хосписи и легла за краткотраен престой. Сериозен проблем в болничната медицинска помощ е липсата на финансиране за продължително лечение, при непрекъснато увеличаване на броя на пациентите, които имат нужда от подобен род здравни услуги. В момента голяма част от тези пациенти се лекуват в болниците за активно лечение.

Други сериозни проблеми от години остават липсата на структура, която да поеме комплексното лечение на онкологично болните пациенти, поради което се налага те да пътуват до Комплексен онкологичен център-Стара Загора и недостатъчното обхващане на малцинствени групи и преустановяване на негативните тенденции в здравето на етническите малцинства. Като необходимост се отчита и развитието и създаване на условия за устойчивост на мрежа от мобилни кабинети за обслужване на малките насечени места. (Приложение № 3 таблица здравеопазване)

8. Информация и прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги

8.1 Информация за текущото състояние на работещите в социалните и интегрираните здравно-социални услуги, действащи на територията на общината

Община Сливен, в качеството си на доставчик на социалните услуги осигурява непрекъснат процес на професионално и кариерно развитие на всички служители работещи в услугите, като се осигурява включване в различни тематични обучения според спецификата на всяка услуга, супервизии, изпълнявани процедури по услугите за наставничество и менторство.

Община Сливен, в качеството си на доставчик на социални услуги отчита трайна тенденция на дефицит на специалисти и съответно желанието им да работят в сферата на социалните услуги. Предпочитани от тях са сфери, в които заплащането е по – добро, като здравеопазване и образование.

От справката от ДБТ Сливен е видно, че общият дял на безработните лица с образование и опит в социалната сфера е относително нисък, в сравнение с общата безработица. С оглед оптималното функциониране на социалните услуги и изпълнявани проекти в социалната сфера се търсят възможности за по-добри условия на работа и подкрепа под формата на супервизии и системни обучения.

(Приложение № 4 – таблица персонал)

8.2 Информация, относно регистрираните безработни лица на територията на общината:

Във връзка с проучване на пазара на труда е изискана информация от Дирекция “Бюро по труда“ Сливен, като към 21.12.2022 г. в общината търсещите работа са:

- Търсещи работа лица (ТРЛ) с медицинско образование - Медицина – 1 бр. (лекар); Фармация – 1 бр. ; Здрави грижи – 9 бр. (мед сестра- 7 бр.; акушерка – 1, кинезитерапевт/ рехабилитатор- 1);
- ТТРЛ с образование в областта на „Хуманитарните науки“ - Филология – 12 бр. (българска филология – 6, английска филология – 3; немска филология – 1, приложна лингвистика – 2) ; Философия 2 бр.; Религия и теология – 2 бр.
- ТРЛ с предишен опит в системата на социалните услуги:
 - Социален работник – 8
 - Личен асистент – 76 бр.
 - Социален асистент – 6
 - Домашен санитар – 16
 - Домашна помощница – 4
 - Трудотерапевт – 3
- Други групи ТРЛ, подходящи за работа в системата на социалните услуги по образование, професионална квалификация и професионален опит:
 - Социални дейности – 3 (соц. Дейности – 2; социална работа с деца – 1);
 - Психология – 4 бр.(психология 2; социална психология - 1, училищна психология- 1)
 - Педагогически науки :
 - Педагогика – 23 бр.(педагогика – 4 , предучилищна и начална педагогика – 8; ХУП – 5; специална педагогика – 1; предучилищна педагогика 3, социална педагогика – 2)
 - Педагогика на обучението по (различни дисциплини) – 13 бр.
 - Професионална квалификация – 2 СПК (след завършен курс) – здравни грижи (болногледач)- 15 бр.
 - ТРЛ, работили като :
 - Медицинска сестра – 7 бр.;
 - Болногледач – 4 бр.;
 - Детегледач – 9 бр.
 - Санитар – 27
 - Образователен медиатор – 3 бр.
 - Помощник възпитател – 12 бр.

8.3 Прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги:

Планирането на необходимите човешки ресурси във всяка една социална услуга, обхваща бъдещото обезпечаване с необходимия брой и вид специалисти, предвид на спецификата на вида услуги и целевата група, към която е насочена подкрепата. Ключово за качествено предоставяне на услугата е обезпечаването на достатъчно ресурси от специалисти за посрещане и на най-специфичните потребности на населението и особено на най-уязвимите от тях.

Направеният анализ и декомпозирането на социалните услуги в община Сливен по чл. 15 от ЗСУ отчита, че след трансформиране на социалните услуги в община Сливен, съгласно

Наредбата за качество на социалните услуги ще е необходимо да се увеличат щатните бройки във всички услуги.

В процеса на предоставяне на социални услуги в община Сливен и създаването на нови с проектно финансиране ясно е изведена липсата на персонал за заемане на различни позиции, поради което настоящата прогноза, съпоставена с информацията предоставена от Дирекция „Бюро по труда“ Сливен поражда основателни въпроси за реалните възможности за обезпечаване на необходимите служители.

9. Прогнозиране и планиране на необходимите социални и интегрирани здравно-социални услуги

10. Изводи

Къде услугите работят с увеличен капацитет- няма;

Къде услугите работят с намален капацитет- Дневен център за стари хора;

Социални услуги, за които към момента е изчерпана необходимостта от тяхното предоставяне, съобразно изведените нужди- няма;

Какви услуги са необходими, съобразно изведените нужди- След изготвяне на анализа, извършената съпоставка на наличните социални услуги и допустимия брой потребители получени от обобщаване на зададените критерии за определяне в Националната карта на социалните услуги на максималния брой на потребителите на всички социални услуги се установи необходимост от разкриване в община Сливен на услуги по чл.15 от ЗСУ- информиране и консултиране, застъпничество и посредничество, терапия и рехабилитация, обучения за придобиване на умения, подкрепа за придобиване на трудови умения, дневна грижа за деца с трайни увреждания, дневна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания, резидентна грижа за деца без увреждания, резидентна грижа за пълнолетни лица с интелектуални увреждания, резидентна грижа за пълнолетни лица с психични разстройства, резидентна грижа за лица в над трудоспособна възраст без увреждания, здравно- социални услуги за резидентна грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване с потребност от постоянни медицински грижи, осигуряване на подслон за бездомни лица, осигуряване на подслон за лица в кризисна ситуация, осигуряване на подслон за лица в кризисна ситуация- бременни жени и майки в риск.

С коя община може да се сключи споразумение, съгл. чл. 56 от ЗСУ- Община Сливен ясно е извела липсата на наличен в общинския център ресурс- свободни терени и липса на персонал, необходими за разкриване на целия спектър нови резидентни услуги, поради което има готовност да сключи споразумения с други общини, в които се предвижда разкриването им. Град Сливен е областен център, поради което в него са съсредоточени голяма част от социалните услуги, които могат да се ползват от потребители на други общини, в резултат на което Община Сливен има готовност да сключи споразумения с всяка една община, която има заявена потребност;

Кои услуги ще се закриват- Не е изведена необходимост от закриване на социални услуги в община Сливен. На територията на община Сливен функционира Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост – селище „Качулка“, който подлежи на закриване, съгласно нормативната уредба.

Кои нови услуги ще се разкриват:

- През 2023 г. /30.06.2023 г./ община Сливен приключва предоставянето на услуги по два проекта с финансиране по П РЧР, по които има разкрити и функционират: „Център за обществена подкрепа“, „Дневен център за подкрепа на деца и младежи с тежки множествени увреждания и техните семейства“, „Център за грижа за лица с умствена изостаналост“, „Център за грижа за лица с психични разстройства“. Община Сливен ще предприеме действия за получаване на предварително одобрение за разкриване на четирите услуги като държавно делегирана дейност, като при стартиране на процедурата, по отношение на „Дневен център за подкрепа на деца и младежи с тежки множествени увреждания и техните семейства“ ще се кандидатства да бъде разкрит като „Дневен център за пълнолетни лица с увреждания“ с капацитет 30.

- В град Сливен понастоящем с проектно финансиране се изгражда материална база за разкриване на две нови социални услуги- „Кризисен център“ и „Център за временно настаняване на бездомни лица“, като проектът е със срок 13.07.2023 г. След приключване на проекта за изграждане и оборудване на необходимата материална база, община Сливен ще предприеме процедура за

получаване на предварително одобрение за разкриване на двете социални услуги като държавно делегирана дейност, съответно- „Осигуряване на подслон за бездомни лица“ с капацитет 20 и „Осигуряване на подслон за лица в кризисна ситуация“ с капацитет 15.

- В гр. Сливен, чрез проектно финансиране по П РЧР функционира и предоставя комплекс от услуги „Общностен център за деца и семейства-Сливен“ с общ капацитет 1220 за целия период на проектно финансиране. Към периода на изготвяне на настоящият анализ община Сливен разработва проектно предложение за продължаване процеса на предоставяне на услуги. След приключване на проектното финансиране община Сливен ще предприеме процедура за получаване на предварително одобрение за разкриване на услугата като държавно делегирана дейност, с капацитет 60.

- Община Сливен е доставчик на социалната услуга „Дом за стари хора“ /ДСХ/ с капацитет 120 потребители и понастоящем разработва проектно предложение по ПВУ за реформиране на социалната услуга, съобразно възможния ресурс и изискванията на нормативната база.

-В рамките на Дом за стари хора Сливен са настанени лежачо болни лица, като направените анализи ясно отчитат, че има 48 потребители с установена необходимост от постоянни медицински грижи. Община Сливен има готовност да реализира процедура, чрез проектно финансиране на предоставянето на до 3 броя социални услуги, с капацитет по 15 потребителя за предоставяне на „Резидентна грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване с необходимост от постоянни медицински грижи“, които да отговорят на установените към момента на изготвяне на настоящия анализ потребности на потребителите, пребиваващи в „Дом за стари хора“ Сливен.

- На територията на община Сливен се изпълнява проект „Грижа в дома в община Сливен“ по П РЧР, по който на 474 потребители /възрастни и хора с различни увреждания/ се предоставя почасова грижа и услуги. В община Сливен се предоставя социална услуга „Асистентска подкрепа“, в рамките на която на 297 потребители се предоставят почасови услуги. В община Сливен се реализира Механизъм лична помощ, по който на хора с тежки увреждания се предоставя лична помощ на 689 лица. В съвкупност, понастоящем в община Сливен, чрез различни услуги и мерки за подкрепа са обхванати 1460 възрастни хора в невъзможност за самообслужване и лица с увреждания от целия спектър. Този обхват и качеството на предоставяните услуги и мерки за подкрепа осигуряват непрекъснат процес на предоставяне на грижа за значителен брой представители на рискови групи /изведени в Приложение 5 към анализа/ и същевременно ефективно предотвратяват тяхното социално изключване и възникване на необходимост от ползване на резидентна грижа. Община Сливен, в качеството си на доставчик на социални услуги използва всички възможни ресурси на местно и национално ниво за да разширява и устойчиво поддържа мрежата си от различни услуги и мерки за подкрепа в общността за представители на различни рискови групи, като същевременно прибягва до разкриване на резидентни услуги единствено при ясно изведена необходимост и съобразно наличните ресурси.

- При разкриване на нови резидентни услуги и установяване на необходимост от ползване на съпътстващи, община Сливен има готовност да предприеме процедура по увеличаване капацитетите на съществуващите два ЦСРИ.

На кои услуги да се намали броят на местата- изготвения анализ не извежда необходимост от намаляване на местата в социалните услуги;

На кои услуги да се увеличи броят на местата- в изготвения анализ ясно е изведена необходимостта от увеличаване на местата в услугите по чл.15 от ЗСУ детайлизирани в Приложение 1;

При изготвяне на анализа е изведена необходимостта от:

-За „Дневен център за пълнолетни лица с увреждания“, адрес: гр. Сливен, ул. „Ген. Скобелев“ № 3 е необходимо осигуряване на материална база, съобразно изискваните критерии и стандарти и последващо увеличаване на капацитета от 15 на 20.

-За „Дневен център за стари хора“, с адрес: гр. Сливен, ул. „Никола Михайловски“ № 26 е необходимо осигуряване на материална база, съобразно изискваните критерии и стандарти;

-За „Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания“, с адрес: гр. Сливен, ул. „Гаговец“ № 39 и „Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания“ гр. Сливен, кв. „Българка“ № 66 е извършен анализ отчитащ, че в социални услуги потребители са 2 деца, като всички останали потребители са навършили пълнолетие с водеща диагноза „Умствена изостаналост“. Община Сливен, в качеството си на доставчик на социалната услуга е извела необходимост от продължаване функционирането на двете услуги като „Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с интелектуални затруднения“;

-Изведена е необходимост от разкриване на две нови социални услуги с капацитет по 15 потребителя „Резидентна грижа за възрастни хора в над трудоспособна възраст без увреждания“ с цел осигуряване грижа за чакащи ползване на услугата.

11. Приложения

Приложение № 1 – таблица желаещи

Приложение № 2 – таблица образование

Приложение № 3 – таблица здравеопазване

Приложение № 4 – таблица персонал

Приложение № 5 – таблица критерии

Приложение № 6 – схема на трансформиране

Приложение № 7 – пример за съпоставка